

Els inicis

Les diputacions es van establir com a òrgans de govern per administrar les províncies, amb la principal missió de col·laborar en la gestió de l'activitat municipal. És, doncs, un ens de gestió dels interessos econòmics i, de fet, juntament amb els governs civils, en aquell moment era una via per controlar les províncies. Tot i això, i en el cas de Girona, la Diputació ben aviat va començar a definir els seus àmbits polítics, que giraven entorn de la cultura i les infraestructures, uns objectius que en l'actualitat encara formen part de l'activitat de la institució.

Tot seguit, se'n va constituir la Comissió Científica i Artística, que havia

de vetllar pels monuments. El 1841 aquesta branca va crear l'Institut de Girona, el segon de la demarcació després que el 1839 es constituís l'Escola d'Humanitats a Figueres, que era laica. Aquest institut es considera el primer de tot l'Estat espanyol. El mateix any, la Diputació es va dotar d'un cos armat, la Guàrdia Provincial. I el 1844 es va desenvolupar el primer Pla de Carreteres. No va ser fins al 1849 que la Llei de beneficència va convertir la Diputació en l'ens responsable de l'atenció dels malalts psiquiàtrics, i d'aquí ve la seva relació amb l'Hospital Psiquiàtric de Salt, ja que va ser el primer centre especialitzat que es va construir.

La consolidació

Amb el Pla de Carreteres es va configurar el paper que la Diputació ha tingut al llarg dels anys a les comarques gironines per tirar endavant projectes innovadors. No és estrany, doncs, que les primeres experiències de gestió de l'entitat estiguessin relacionades amb la construcció de la primera granja escola, el 1855 a Fortiannell, o que la Diputació donés suport i estigués al darrere de la creació de la Biblioteca Pública de Girona (1855). També va procurar el finançament necessari perquè l'enginyer figuerenc Narcís Monturiol pogués construir el seu submarí, l'*Ictíneo I*, perquè es fundés la impremta de l'Hospici de

Al servei de la gent

Text > MIQUEL NOGUER I PLANAS, president de la Diputació de Girona

Catalunya és un país amb una llarga trajectòria democràtica. No és casual que s'hi situï el naixement del parlamentarisme, amb les assemblees de pau i treva de Déu (1027). La vocació pel diàleg que sempre ens inspira ha fet que aquest país hagi construït les estructures administratives de baix a dalt, a diferència d'altres. La base del sistema polític català és en els municipis, l'Administració més pròxima a la ciutadania. Els lideratges polítics del país gairebé sempre han tingut algun paper en l'Administració local; això ens ha ensenyat a aquells que ens dediquem a «la cosa pública» a tenir molt presents les necessitats i les reivindicacions del territori, i des d'aquest punt de partida hem articulat el país en tots els àmbits.

Les diputacions tenen un paper fonamental en la vertebració política i econòmica del municipalisme, sobretot perquè hi ha qüestions que abracen més d'un municipi o una comarca i s'han de formular des d'una administració pròxima al territori. Això és

la Diputació, un ajuntament d'ajuntaments, un instrument que serveix per generar solucions públiques de proximitat i per conjugar interessos diferents i sovint contradictoris.

El temps ha demostrat que les decisions que es prenen des de la llunyania són econòmicament ineficients i sovint errònies. Cal un coneixement molt acurat de l'entorn, de la seva casuística, dels seus anhels, per construir una societat vertebrada i coherent. La Diputació de Girona, a més a més, és essencial econòmicament per als municipis més petits.

En aquests dos-cents anys, la Diputació de Girona ha estat un actor fonamental tant per al restabliment de les institucions del país (la Mancomunitat, per exemple) com per a la reconstrucció d'un territori castigat per la dictadura. Avui som indispensables per al present i per al futur, desenvolupant polítiques de sostenibilitat i fent costat als municipis per activar-hi l'economia. En un context global extremament complicat, la proximitat genera estabilitat i contribueix a

>> El president de la Diputació de Girona.

desplegar projectes de futur lligats a les potencialitats de cada territori. Els països equilibrats es construeixen des de la base. Allà és on hem estat, som i serem sempre nosaltres.